

7. 3. 2002

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Druh, družka a dědictví, společná domácnost

Přestože je soužití dvou partnerů, kteří nejsou manželi, v naší společnosti stále běžnější a z hlediska většinového názoru přijímáno jako běžná záležitost, v textu občanského zákoníku tento pojem nenalezneme a případné právní nároky druha či družky musí pramenit z jiných občanským zákoníkem uznaných titulů.

Přestože je soužití dvou partnerů, kteří nejsou manželi, v naší společnosti stále běžnější a z hlediska většinového názoru přijímáno jako běžná záležitost, v textu občanského zákoníku tento pojem nenalezneme a případné právní nároky druha či družky musí pramenit z jiných občanským zákoníkem uznaných titulů.

Výjimkou z tohoto pravidla není ani úprava dědického práva v občanském zákoníku. Samozřejmě v případě dědění ze závěti je situace jasná. Vzhledem k tomu, že zákon dává závětnímu zůstaviteli oprávnění pořídit se svým majetkem pro případ smrti pomocí závěti zcela podle své vůle (pouze je nutno respektovat institut neopomenutelných dědiců), může zůstavitel ve své závěti ustanovit dědicem i svého druha či družku a tato osoba se tak může stát dědicem i celého zůstavitelova majetku.

Jiná situace nastává v případě, že zůstavitel závěť nezanechal a nastupuje dědění ze zákona. Zákon rozeznává čtyři dědické skupiny, které nastupují po sobě. V každé skupině jsou taxativně určeni zákonní dědicové, kteří mohou dědit v tom případě, že k dědění je povolána právě jejich skupina. S pojmem druh či družka se nesetkáme ani v jedné z těchto skupin a tak i v případě zákonné sukcese druh či družka nemůže dědit z postavení druha či družky, ale pokud má k dědění dojít, musí to být z titulu jiného.

Druh či družka může dědit buď jako zákonný dědic druhé nebo třetí dědické skupiny. Druhá dědická skupina nastupuje pokud nedědí žádný ze zůstavitelových potomků. Mezi zákonné dědice druhé dědické skupiny patří manžel zůstavitele, rodiče zůstavitele a osoby, spolužijící. Do třetí dědické skupiny patří zůstaviteli sourozenci a osoby spolužijící. Dědicové třetí dědické skupiny jsou povoláni k dědění pokud nedědí žádný z potomků zůstavitele, jeho manžel či rodič. V těchto dědických skupinách tedy může druh či družka dědit z titulu osoby spolužijící, tedy osoby, která žila se zůstavitelem ve společné domácnosti nejméně jeden rok před jeho smrtí a která z toho důvodu pečovala o společnou domácnost zůstavitele nebo na něj byla odkázána výživou. Ve skupině druhé ovšem osoby spolužijící nemohou být výlučnými dědici a přecházejí tak do třetí dědické skupiny, kde již výlučnými dědici býti mohou.

Pro osoby spolužijící je důležitým pojmem společná domácnost. Prvním předpokladem, který musí společná domácnost splňovat je společné bydlení. Například občasné pobývání družky u druha o víkendů či společnou dovolenou nelze za společné bydlení rozhodně považovat. Dále je nutné, aby se osoby žijící ve společné domácnosti společně podílely podle svých možností na úhradě nákladů a potřeb společné domácnosti. Toto společenství osob musí také vykazovat znaky trvalosti (podle zákona je to nejméně jeden rok). Osoba spolužijící musí ještě splnit jeden ze dvou požadavků a to, že po stanovenou dobu buď pečovala o společnou domácnost zůstavitele (samozřejmě bez odměny) nebo že byla odkázána výživou na zůstavitele.

Další články:

- [Smluvní autonomie vs. ochrana slabší strany v moderním kontraktačním právu](#)
- [Reklamace vad stavby](#)
- [Konec „severních ateliérů“? Nový stavební zákon otevírá dveře k rekolaudaci ubytovacích jednotek na plnohodnotné byty](#)
- [Oceňování nemovitosti a přiměřená náhrada při zrušení spoluvlastnictví](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 33.: Prevence střetu zájmů \(jednatel × společnost\)](#)
- [Úročení jistoty \(kauce\), kterou skládá podnájemce nájemci - II. díl](#)
- [Když obecní pozemky již nemusí být obecní - institut mimořádného vydržení v obecním právu](#)
- [Střet zájmů členů volených orgánů obchodních korporací: pravidla, proces a následky](#)
- [Dvě kiwi denně: EU schválila první zdravotní tvrzení pro čerstvé ovoce](#)
- [Nová „tlačítková“ povinnost pro e-shopy](#)
- [Digital Omnibus: Revoluce v datech, nebo jen nová zátěž pro podnikatele?](#)